

Taivassalon seurakunta

Tilinpäätös 2023

Kirkkoneuvosto 19.3.2024 7 §

Kirkkovaltuusto ___/___ 2024 ___§

Sisällys

I	Toimintakertomus	3
1	Kirkkoherran yleiskatsaus	3
2	Henkilöstö.....	13
3	Jäsenmäärä.....	16
4	Sisäinen valvonta.....	17
5	Talouden tunnusluvut.....	20
6	Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous.....	22
7	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	23
II	Talousarvion toteutuminen.....	24
1	Käyttötalouden toteutuminen	24
2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	32
3	Investointiosan toteutuminen	34
4	Rahoitusosan toteutuminen.....	35
III	Tilinpäätöslaskelmat.....	36
1	Tuloslaskelma.....	36
2	Rahoituslaskelma	37
3	Tase.....	39
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot	41
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	41
2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	42
3	Tuloslaskelman liitetiedot.....	42
4	Rahoituslaskelman liitetiedot	43
5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	45

6	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	45
7	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	46
8	Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset.....	47
V	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä.....	53
VI	Luettelot ja selvitykset	54

I Toimintakertomus

1 Kirkkoherran yleiskatsaus

Suurten rakennushankkeisiin liittyvien vaiheiden jälkeen Taivassalon seurakunnan toiminta on vakiintunut monella tavalla. Vuonna 2020 valmistuneiden seurakuntakeskuksen ja huoltorakennuksen rakentamiseen liittyneet vaiheet eivät enää juuri vaikuta seurakunnan toimintaan.

Kirkkoherra Tiina Rautainen jäi eläkkeelle kertomusvuoden maaliskuussa. Sijaiseksi tuli Menni Heikkinen, joka toimi vs. Kirkkoherrana elokuun loppuun. Syyskuun alusta alkaen virkaa hoiti Petri Sirén. Nämä vaihdokset ovat luonnollisesti vaikuttaneet seurakuntatyöhön. Sijaisjärjestelyihin on jouduttu turvautumaan siksi, että kapituli ei julistanut kirkkoherran virkaa haettavaksi. Kun on tiedossa, että talouspäällikkö jää eläkkeelle keväällä 2024 alkaen on tilanne johtavien viranhaltijoiden osalta epävakaa.

Tilannetta ei ole helpottanut se, että Kapituli pitää Taivassalon seurakuntaa kriisiseurakuntana. Kapitulin lähettämässä lehdistötiedotteissa on ollut vääriä tietoja sekä seurakunnan taloudellisesta että toiminnallisesta tilasta. Lehtitiedot aiheuttivat hämmennystä seurakunnan luottamushenkilöiden, työntekijöiden sekä seurakuntalaisten keskuudessa. Näistä lehtitiedotteista Taivassalon seurakunta pyysi yhdessä Kustavin seurakunnan kanssa vastinetta kapitulilta.

Kapituli teetti selvityksen Vehmaan, Pyhärannan, Kustavin sekä Taivassalon seurakunnista. Selvityshenkilö Keijo Haaviston mukaan akuuttia tarvetta liitoksiin Taivassalon sekä Kustavin osalta ei ole. Haavisto toteaa: "Tekemäni selvityksen perusteella esitän, että

a) liitosneuvottelut Pyhärannan ja Vehmaan seurakuntien liittymisestä Uuden kaupungin seurakuntaan 01.01.2025 tulisi kiireellisenä käynnistää

b) Taivassalo ja Kustavi pariseurakunnan liittäminen Uudenkaupungin seurakuntaan tulee ajankohtaiseksi viimeistään tämän vuosikymmenen lopussa. Tulisi

vakavasti harkita, pitäisikö liitos toteuttaa samanaikaisesti Pyhärannan ja Vehmaan liitoksen kanssa. Vaalikausittain toteutuvat toistuvat liitokset vaikeuttavat vastaanottavan seurakunnan toimintaa. Seurakuntaliitos vaikuttaa koko henkilökuntaan myös vastaanottavassa seurakunnassa.”

Vuonna 2024 käy ilmi, miten kapituli toimii selvityksen pohjalta. Kirkkoherran virran hoito sijaisjärjestelyillä on hyvin ongelmallista. Epävarmuus ei voi olla vaikuttamatta edessä olevaan talouspäällikön hakuun. Seurakunnan henkilöstön työmotivaatio on muutoksien keskelläkin hyvä ja töitä tehdään positiivisella asenteella, kuten selvityshenkilö Haavistokin totesi.

Viime vuosina perhetyössä tehtiin useita uusia kokeiluja ja aloitettiin monia toimintamuotoja. Toiminnassa on virkeyttä ja intoa, mutta pysyväksi jäivät ne ryhmät jotka toimivat yhteistyössä MLL:n ja Musiikkiopiston kanssa. Kuluneen vuoden lopussa päätettiin, että Lähetyskirppis ei enää jatka vuokratiloissa. Kirppiksen toimintaa siirretään soveltuvin osin Seurakunta Keskukseen. Seurakunnan arkistot siirretään vuonna 2024 Annan tilitoimistoon entisen nimismiehen arkistoholviin.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvoonna

Vuoden aikana kastettiin seitsemän taivassalolaista lasta ja toimitettiin yksi taivassalolainen avioliittoon vihkiminen. Kuolleita seurakunnan jäseniä oli 18. Näiden lisäksi oli useita kirkollisia toimituksia oman jäsenrekisterimme ulkopuolelta.

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Suomen talouden tilanne

Kuluneena vuonna inflaatio säilyi korkeana, vaikka se kääntyiikin vuoden aikana laskuun. Inflaatio oli joulukuussa 3,6 %. Hintojen ja korkojen nousu vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Inflaatiopaineessa tehdyt palkkaratkaisut ja eläketulojen nousu paransivat kuitenkin jonkin verran kuluttajien ostovoimaa.

Bruttokansantuote supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja Suomi vajosi taantumaan.

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalituottoa. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

Valtiovarainministeriö ennustaa taantumän väistyvän ja talouden kääntyvän lievästi kasvuun (0,7 %) vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun, mikä piristää kulutusta ja lisää investointeja. Työllisyysaste laskee hieman vuonna 2024, mutta kääntyy nousuun seuraavina vuosina. Suomen julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikko ja julkinen velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Seurakunnan talous

Taivassalon seurakunnan tilikauden tulos on 198 249,03 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelma sisältää kertaluonteisia eriä 134 849 € omaisuuden myynneistä saatuja myyntituloja ja metsänhoitosuunnitelman mukaisia puun myyntituloja 133 257 €.

Toimintatuotot olivat 470 712 euroa ja ne olivat edellisvuotta paremmat korvausten, metsätalouden tuottojen ja muiden toimintatuottojen osalta. Toimintatuotoista vuokratuottoja ja maksutuottoja kertyi hieman edellisvuotta vähemmän. Toimintatuottojen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Toimintatuotot:

Korvaukset 94 408 €, Myyntituotot 304 €, Maksutuotot 12 501 €, Vuokratuotot 95 152 €, Metsätalouden tuotot 133 447 €, Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat 1 841 € ja Muut toimintatuotot 136 059 €.

Toimintakulut olivat 588 855 euroa ja ne lisääntyivät edellisvuodesta yhteensä 10 682 euroa. Esimerkiksi henkilöstökuluissa lisäystä oli 16 242 euroa (6 %), ja muissa toimintakuluissa 4 149 (21 %). Palvelujen ostoja sen sijaan oli 7 594 euroa edellisvuotta vähemmän (- 4 %).

Toimintakulut:

Henkilöstökulut 278 488 €, Palvelujen ostot 198 582 €, Vuokratulut 15 778 €, Aineet ja tarvikkeet 73 869 €, Annetut avustukset 4 512 € ja Muut toimintakulut 23 625 €.

Kirkollisverojen tuotto oli 353 tuhatta euroa, mikä on 33 tuhatta euroa (10 %) enemmän kuin vuonna 2022. Taivassalon seurakunta alensi veroprosenttiaan valtiovarainministeriön suosituksen mukaisesti 0,05 %. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 41 %. Valtionrahoitusta saatiin 34 tuhatta euroa, mikä on 4 % kokonaistuotoista. Verotuskuluja maksettiin 4 tuhatta euroa ja Kirkon rahastomaksuja 28 tuhatta euroa – nämä summat olivat lähes edellisvuoden tasolla. Rahoitustuottoja saatiin 17 tuhatta euroa, mikä on 5 tuhatta euroa enemmän kuin vuonna 2022. Arvon alentumiset sijoituksista 8 tuhatta euroa mikä on 91 tuhatta euroa vähemmän kuin v 2022, arvonalentumisen palautuksia sijoituksista 96 tuhatta euroa, mikä on 96 tuhatta enemmän kuin vuonna 2022.

Vuosikate oli ylijäämäinen 323 tuhatta euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 125 tuhatta euroa.

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 172 tuhatta euroa, sijoitusten arvonalentumisen palautukset lisäsivät sijoitusten arvoa 88 070 € ja olivat vuoden lopussa

yhteensä 1,5 miljoonaa euroa. Summa ei sisällä testamentti- ja lahjoitusrahastojen varoja, jotka olivat 167 tuhatta euroa.

Suunniteltu investointi, kirkon peltikatteiden maalaus, toteutui.

Tilikauden päättymisen jälkeen 27.2.2024 Turun Arkkihiippakunnan tuomiokapituli on päättänyt tehdä aloitteen Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon ja Vehmaan seurakuntien liittämiseksi Uudenkaupungin seurakuntaan 1.1.2025. Taivassalon ja Kustavin seurakunnan yhteisen talouspäällikön viranhoitaja jää eläkkeelle 1.7.2024.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:

Taivassalon seurakunnan talouden sopeuttamista on tehty johdonmukaisesti vuodesta 2016 alkaen sopeuttamalla henkilöstön määrä toiminnan tarpeisiin sopivaksi. Seurakunta on tehnyt mittavan investoinnin rakennuttamalla uuden seurakuntakeskuksen ja hautausmaan huoltorakennuksen varastoineen. Hanke on rahoitettu osin Kirkkohallitukselta saadulla rakennusavustuksella ja lainarahalla. Seurakunta on myynyt rasitteena olevat huonokuntoiset kiinteistöt sekä tontteja ja sijoittanut myynneistä saadut varat. Pankkilainaa hoidetaan myynneistä ja sijoitustuotoista saaduilla varoilla.

Jäsenmäärän lasku on ollut viime vuosina 0,4 prosentin luokkaa ja saman tason arvioidaan jatkuvan vuoteen 2030 asti.

Viime vuosien kirkollisverotulot ovat olleet varsin vakaat eikä verotuloihin ennusteiden mukaan aivan lähivuosina odoteta muutosta.

Sote-/verotusuudistuksen vuoksi tehdyllä kirkollisveroprosentin alentamisella 1,75 prosentista 1,70 prosenttiin ei ollut juurikaan vaikutusta verotulokertymään. Verotulokehityksestä on enemmän tietoa kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan euromääräisesti kasvavan vuoteen 2030 mennessä 21 tuhatta euroa, +6 %. Toiminnan järjestäminen tämän tuloennusteen valossa, ottaen huomioon mm. saman aikajakson inflaatiokehityksen ja kohooneet energiahinnat, edellyttää toimintojen priorisointia ja edelleen kiinteän omaisuuden myyntiä, joka on seurakunnan päättäjien tietoinen valinta.

Taivassalon seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin. Taivassalon vanha pappila, seurakuntakoti ja rantatontteja on myyty. Sen lisäksi, että myynnistä saatiin myyntituottoa, samalla vältyttiin merkittävilä investointikuluilta, jotka pappilan ja seurakuntakodin kunnostaminen lähivuosina olisi vaatinut ja käytettiin nämäkin rahat uuden rakentamiseen. Henkilöstökuluissa on saavutettu säästöjä, kun on perustettu yhteisiä virkoja Kustavin seurakunnan kanssa (kirkkoherran, diakonin ja talouspäällikön virat) Eläköitymisien yhteydessä työvoimaresurssien tarve on kartoitettu ja palkattu tarpeen mukaan osa-aikaista työnvoimaa tai hoidettu tehtävä ostopalveluna tai vapaaehtoisvoimin. Taivassalon seurakunnassa henkilöstökulujen osuus verotuloista oli v 2015 81,8% ja vuonna 2023 63 %.

Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittareista Taivassalon seurakunnassa on toteutunut v 2020-2022 yksi talouden mittari; tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena. Vuodelta 2023 kriisiytyvän seurakunnan talouden mittareista ei yksikään kohta toteudu.

Seurakunnan päättäjät ovat tehneet tietoisien valinnan tehdessään päätöksen rakentaa uuden seurakuntakeskuksen ja päättäneet pitää seurakunnan taloutta yllä sijoitustoiminnan tuotoilla ja kiinteää omaisuutta myymällä.

Hallinnon ja toiminnan mittareista toteutui henkilöstöön kohdistuvista mittareista henkilöstön määrä ja haasteet rekrytoinneissa työaloittain tarkasteltaessa. Tähän haasteeseen tullaan etsimään ratkaisuja yhteistyössä naapuriseurakuntien kanssa.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2023
--	------------------------------------

<p>1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautausmaiden tai hautausmaahan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	<p>Hautaustoimessa on sekä ylläpidossa että hallinnossa toteutettu merkittävästi parannuksia viime vuosina. Hautakirjanpito on siirretty Statukseen ajan tasalle, kulttuurihistoriallisesti arvokkaita hautoja on luetteloidu, hautausmaahan puustoa ja aitoja uusittu. Epäkohdat vainajien säilytyksessä on korjattu perusteellisesti ja pitkällä tähtäimellä. Kirkkoa on pitkäjänteisesti hoidettu hyvin. Irtaimisto on luetteloidu ja luetteloa päivitetään ja siirretään Basis-järjestelmään v 2024 loppuun mennessä. Kirkonkirjat ja väestökirjanpito ovat alueellisessa keskusrekisterissä.</p>
<p>1. Seurakunnan hallinto ja viiranomaistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	<p>Kirkollisvaaleissa on yksi lista ja riittävästi ehdokkaita. Ongelmia ei ole ollut edes jääviyskysymyksissä. Kokouksia on säännöllisesti ja asioiden hoito on ollut sujuvaa.</p> <p>Kokonainen vaalikausi on eletty toiminnallisen jaoston ja johtokuntien lakkauttamisen jälkeen ja muutos on koettu mielekkäänä.</p> <p>Hallintovalituksia ei ole tehty. Hallinto on tällä vuosikymmenellä toiminut moitteetta.</p>
<p>2. Seurakunnan toimintaorganisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	<p>Seurakunta on pystynyt osoittamaan, että pieni organisaatio voi ylläpitää perustehtävät pienimuotoisesti.</p> <p>Kaikki kirkolliset toimitukset kyetään suorittamaan viivytyksettä ja jopa laadukkaammin kuin ruuhkautuvissa suurissa yksiköissä.</p> <p>Jäsenmäärä laskee, mutta se on otettu huomioon sekä taloudessa että toiminnassa.</p> <p>Toimintakulttuuri ei ole jäykkä, ei eristäytynyt eikä lokeroitunut.</p> <p>Vaalien yhteydessä tehtiin palautekysely, jolla voidaan todentaa seurakuntalaisten tyytyväisyys palvelutarjontaan.</p>
<p>3. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henki- 	<p>Sisäisen valvonnan osiossa on yksilöity, miten pieni yhteisö voi kontrolloida johtamisjärjestelmänsä ja toimia avoimesti ja läpinäkyvästi.</p> <p>Seurakunnan kiinteistöstrategian päivitys on kesken ja seurakunnan strategiaa/missiota/visiota ei ole auki kirjoitettu. Yhteinen visio on kuitenkin selvä; seurakunta pysyy itsenäisenä ja pitää siksi huolta sekä talouden että toiminnan kaikinpuolisesta laillisuudesta</p>

<p>löstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>ja kannattavuudesta ja jatkuvan uudistumisen ylläpidosta.</p> <p>Yhteistyötä ja yhteisiä keskusteluja ylläpidetään niin kirkon kuin kunnan ja yhdistysten suuntaan. Yhteistyö naapuriseurakunnan Kustavin kanssa on laajaa ja kustannustehokasta kokonaiskirkon mittakaavassa.</p>
<p>4. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Seurakunnan henkilöstökustannukset on supistettu minimiin perustuen yhteistyöhön Kustavin seurakunnan kanssa.</p> <p>Seurakunnassa ei ole yhtään kokoaikaista omaa työntekijää; viisi ympärivuotista, täysiaikaista, kuukausipalkkaista työskentelevät myös Kustavissa ja sen lisäksi Taivassalossa on kolme osa-aikaista työntekijää.</p> <p>Pienen seurakunnan henkilöstön riittävyys ja rekrytointi on aina ongelma, mutta työhyvinvoinnin ei koeta huonontuneen vaan päinvastoin.</p> <p>Työaika-autonomia on suurta, työ koetaan mielekkäänä ja työtovereita tuetaan jaksamisessa.</p>

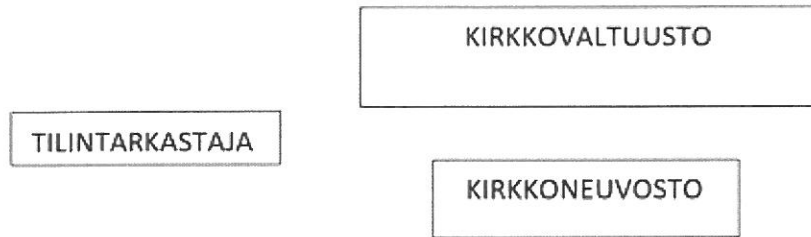
Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

2023

<p>1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.</p>	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 64 430 euroa ylijäämäinen, vero prosentti 1,70.</p>
<p>2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.</p>	<p>Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 610 439 euroa.</p>
<p>3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.</p>	<p>Maksuvalmius on 1115 päivää.</p>
<p>4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.</p>	<p>Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut v 2023 41 %, v 2022 39 %, v 2021 41 %, ei ole kasvanut kolmena peräkkäisenä vuotena.</p>

Hallinto

Taivassalon seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:



Hallintoelinten jäsenet 2023–2026

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2023–2024 on valittu Maarit Salminen ja varapuheenjohtajaksi Antti Lahdenperä. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana 5 kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Heikkilä Ari 3/5

Keski-Ojala Anette 4/5

Lehtinen Marika 4/5

Lehtonen Mari 3/5

Männistö Arja 5/5

Pääkylä Silja 5/5

Silver Per-Erik 5/5

Vuorinen Vilho 1/5

Laine Touko, varajäsen 2/5

Kaukovalta Mikko 3/5

Lahdenperä Antti, varapj. 4/5

Lehtonen Jorkka 5/5

Lindell Minna 5/5

Puustinen Päivi 3/5

Salminen Maarit, pj. 4/5

Suominen Tommi 4/5

Himanen Tuulikki, varajäsen 4/5

Korhonen Siru, varajäsen 3/5

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt viidessä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asia, joita ovat henkilövalinnat, seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroksi 1,70 vuodeksi 2024. Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024–2026 toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin.

Aloitteet 2023

Kuluneen vuoden aikana ei ole kirjattu aloitteita.

KIRKKONEUVOSTO 2023–2024

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vanha kirkkoneuvosto kokoontui vuoden alussa vielä kerran. Vuosiksi 2023-2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 8 kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla. Lisäksi Kustavin seurakunnan ja Taivassalon seurakunnan kirkkoneuvostot kokoontuivat kerran yhteiseen kokoukseen.

Kirkkoneuvoston jäsenet:

Rautiainen Tiina, kirkkoherra, pj. 2/8

Heikkinen Menni, vs. kirkkoherra, pj. 3/8

Sirén Petri, vt. kirkkoherra, pj. 3/8

Lehtonen Jorkka, varapj. 8/8

Suominen Tommi 8/8

Keski-Ojala Anette 7/8

Lindell Minna 7/8

Puustinen Päivi 8/8

Heikkilä Ari 6/8

Pääkylä Silja, varajäsen 1/8

Silver Per-Erik, varajäsen 1/8

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2022, veroprosentti vuodeksi 2024, talousarvio vuodeksi 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2024–2026). Lisäksi se on käsitellyt ja hyväksynyt vuoden 2024 koulutussuunnitelman sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Taivassalon seurakunta on osallistunut Arkkihiippakunnan Rova 2030-hankkeen työryhmien työskentelyyn.

Tilintarkastusyhteisö 2023–2026

Oy SK-Reviisorit Ab, päävastuullinen tilintarkastaja JHT Toni Koivusaari ja varatilintarkastaja Petteri Myllymäki.

2 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2023 yhteensä 8 henkilöä. Vakituudessa palvelussuhteessa oli 6 henkilöä, joista kaikki olivat osa-aikaisia. Kokoaikaista henkilöstöä ei ollut. Vakituista naisia oli 5 ja miehiä 1. Määräaikaisissa työsuhteissa työskenteli 2 henkilöä, joista yksi oli nainen ja yksi oli mies. Henkilöstön määrä pysyi samana vuonna 2023.

Suntion työpanos (40 % työaika) ja kanttorin työpanos (50 %) ostetaan Kustavin seurakunnalta. Tuomiokapituli on myöntänyt Taivassalon seurakunnalle luvan olla täyttämättä kanttorin virkaa 1.10.2023-30.9.2024.

Henkilöstön määrä työaloittain

	2023
Seurakuntapapisto	0,6
Kirkkomuusikot	0,5
Diakoniatyöntekijät	0,75
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	1
Hautausmaatyöntekijät	0,5
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	0,4
Yhteensä	3,75

Henkilöstön keski-ikä on 55,6 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kirkkoherran jäädessä eläkkeelle virassa toimi lomien ajan viransijainen ja 1.9.2023 alkaen virkaatekevä kirkkoherra.

Kuluneen vuoden aikana palkattiin seurakuntataloon osa-aikainen (määräaikainen) siistijä ja osa-aikaisen vahtimestarin tehtävä muutettiin toimistosihteeriksi.

HENKILÖSTÖKULUT	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-228 069,53	-214 460,94	-220 853,01
Eläkekulut	-46 088,70	-43 122,32	-43 963,97
Muut henkilösivukulut	-6 392,54	-5 797,65	-6 519,79
Saadut henkilöstökorvaukset	2 062,11	1 133,84	492,23
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-0,07	0,35	-17,13
YHTEENSÄ	-278 488,73	-262 246,72	-270 861,67
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-7 211,90	-4 114,08	-3 334,62
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-832,92	-235,00	-25,00
Työterveyshuolto	-1 039,54	-979,63	-1 026,86
YHTEENSÄ	-9 084,36	-5 328,71	-4 386,48

Yllä olevassa laskelmassa ei ole huomioitu:

Kustavin seurakunnan maksamaa osuutta yhteisissä viroissa toimivien henkilöiden henkilökulujen osalta (kirkkoherra 40 %, diakoni 25 % ja talouspäällikkö 40 %), nämä tulot on kirjattu korvauksiin.

Kustavin seurakunnan Taivassalon seurakunnalta laskuttamaa osuutta 50 % kanttorin työpanoksesta, ja suntion työpanoksesta 40 %, jotka on kirjattu palvelujen ostoihin.

Nämä erät huomioiden todelliset henkilöstökulut on yhteensä
v 2023 240 314 € **v 2022** 221 719 €, **v 2021** 224 641 €

Henkilöstön koulutus

Henkilöstön koulutus toteutui kehittämissuunnitelman mukaisesti sekä osallistuen säännöllisesti ja monipuolisesti etäkoulutuksiin.

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Uudenkaupungin terveyskeskuksen kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun. Henkisestä kuormittumisesta johtuneita sairauslomia ei ole ollut.

Työhyvinvointi

Henkilöstölle järjestettiin kaksi työhyvinvointipäivää, yksi kesällä ja syksyllä 2023. Työhyvinvointipäivänä kesällä kävimme viettämässä päivän Tiina Rautiaisen mökillä. Päivässä käytiin läpi kulunutta työkautta ja pohdittiin tulevaa hyvän ruuan parissa. Syksyllä kävimme tutustumassa Rymättylän kirkkoon ja ruokailimme Naantalin kylpylässä, jossa oli mahdollisuus käyttää myös kylpylän palveluja.

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

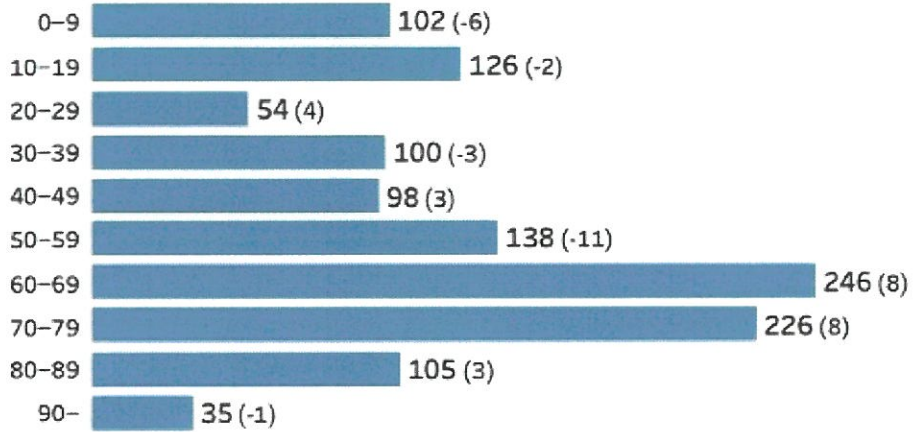
Tilivuosi	Henkilöstökulut verotuloista (%)
2023	62,04
2022	62,70
2021	61,38

Henkilöstökulut ovat kasvaneet 11 286 euroa vuodesta 2021 vuoteen 2023 ja henkilöstökulujen osuus verotuloista on kasvanut 0,66 prosenttia. Vuoden 2023 henkilöstökuluja on lisännyt kirkkoherran vaihdos, jolloin on kesälomien ja säästövapaiden ajalta maksettu palkkaa virassa olevalle ja viransijaiselle.

3 Jäsenmäärä

Jäsenmäärä 1230

Jäsenten ikärakenne 31.12.2023 ja vuosimuutos



Kastetut	5
Kuolleet	18
Liittyneet	11
Eronneet	6
Muuttoliike (+/-)	11
Jäsenmuutos yhteensä	3
Jäsenet 31.12.2022	1 227
Jäsenet 31.12.2023	1 230

4 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Taivassalon seurakunnan kirkkoneuvosto vastaa Taivassalon seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastuualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäistä valvontaa ovat kaikki organisaation sisäiset menettely- ja toimintatavat, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Taivassalon seurakunnan sisäinen valvonta on perustunut ohje- ja johtosäätöihin, taloussääntöön, kirkon työehtosopimukseen ja muihin seurakunnassa vahvistettuihin sääntöihin ja ohjeistuksiin. Erillistä sisäisen valvonnan ohjetta ei ole vahvistettu seurakunnassa.

Toiminnassa on noudatettu hyvän hallinnon periaatteita. Valvonnan painopisteenä on ollut taloudellisuuden ja tehokkuuden lisäksi toiminnan tuloksellisuus. Seurantaa on toteutettu mm. raportoimalla luottamushenkilöille taloudesta.

Riskien hallinta on tärkeä osa-alue sisäisessä valvonnassa. Henkilöstön tehtävänkuvien päivittämisessä ns. vaarallisiin työyhdistelmiin kiinnitetään huomiota. Vähäinen henkilökunta luo omat rajoitteensa pienessä seurakunnassa tehtävien järjestelymahdollisuuksiin.

Kirkkoherra hyväksyy toiminnan ostolaskut, matkalaskut ja palkat niiden henkilöiden osalta, joiden esimies hän on. Talouspäällikkö hyväksyy hautaustoimen ja kiinteistöjen ostolaskut, kirkkoherran matka- ja kululaskut sekä palkat ja matkalaskut niiden henkilöiden osalta, joiden esimies hän on. Laskujen, palkkojen ja matka/kululaskujen hyväksynnän osalta talouspäällikkö on kirkkoherran loma- ja vapaapäiväsijainen ja kirkkoherra on talouspäällikön loma- ja vapaapäiväsijainen. Laskun tarkastaja ja hyväksyjä on aina oltava eri henkilö. Ostolaskujen ja

palkkojen teknisen maksatuksen tekee toimistos sihteeri, kirkkoherralla hyväksyjänä on mahdollisuus nähdä maksatusaineisto ennen maksatusta.

Seurakunnassa on laadittu hallintosääntö Kirkkohallituksen hallintosääntömallin mukaisesti ([yleiskirje 29/2023](#)). Hallintosääntö on hyväksytty kirkkovaltuustossa 15.11.2023. Hallintosäännössä on annettu määräykset päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille, toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä.

Seurakunnassa on 15.11.2023 hyväksytty uusi taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin ([yleiskirje 21/2023](#)) mukaisesti. Taloussäännössä on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Toiminnan laillisuudessa ei ole havaittu puutteita. Työehtosopimusta ja kirkkoneuvoston ohjeita on noudatettu. Väärinkäytöksiä millään osa-alueella ei ole havaittu.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Taivassalon seurakunnassa

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: valmiussuunnitelma on päivitetty

- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Uudenkaupungin terveyskeskus. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyn-
tejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Lainat ja sijoitukset: Taivassalon seurakunnalla on lainaa 1,7 miljoonaa €. Sijoituksia 1,5 miljoonaa €. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston 20.11.2019 hyväksymän rahavarojen sijoitussuunnitelman mukaan noudattaen maltillisen riskiprofiilin asetuksia.
- Tietohallinto ja tietosuoja ja -turva: Taivassalon seurakunnan tietohal-
linnon palvelut hankitaan AHK IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tie-
tosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia.
Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin,
kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Taivassalon seura-
kunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutuk-
set.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden ai-
kana kaksi kertaa.

Kuluvana vuonna seurakunnan suurimmaksi taloudelliseksi riskiksi arvioitiin jä-
senmäärän alenemisesta johtuva kirkollisverotulojen laskeminen ja sijoitustuot-
tojen ennalta arvioinnin hankaluus. Merkittävä toiminnallinen riski on myös pieni
henkilöstön määrä ja ammattitaitoisten sijaisten rekrytointivaikeudet.

5 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Taivassalon seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista kasvoi vuodesta 2022 noin 25 prosenttia. Vuosikatteen osuus, 258,54 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riittää kattamaan poistot.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	79,94	55,31
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	258,54	-34,88
Vuosikate (€/jäsen)	262,88	-35,83

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmistevarastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnusluku laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahavarat lisääntyivät 172 525 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 2,4 miljoonaa euroa. Kun summa sisältää lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen rahavaroja 208 433 euroa, seurakuntatalouden käytettävissä olevat rahavarat 31.12.2023 olivat 2 159 857 euroa.

Investoinnit, Kirkon paanukatteen etelälappen tervauksen lopputyöt, kirkon peltikatteen maalaus olivat 28 543 euroa. Tunnusluku investointien tulorahoitus-% oli 1132,85 %, mikä oli edellisvuotta suurempi (-185,75 %, 2022). Koska

investoinnit kyettiin rahoittamaan tulorahoituksella, lainanottoon ei ollut tarvetta.

Rahavarojen riittävyys oli 1 115 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Taivassalon seurakunnalla on lainaa 1,7 miljoonaa euroa.

	2023	2022	2021	2020	2019
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	1132.85	-185.75	-523.82	20.10	111.61
Rahavarojen riittävyys (pv)	1,115	1,022	1,014	271	338
Lainanhoitokate	2.76	-0.20	3.37	2.60	200,721.91

Investointien tulorahoitusprosentti, %, (= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno)

Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella)

Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 8,9 miljoonaa euroa. Tase kasvoi 19 392 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 6,3 miljoonaa euroa. Ne pienenevät 180 075 euroa, kun maa- ja vesialueiden arvo pienenee 83 551 euroa tonttien myynnin vuoksi, hautausmaaston aineellisten hyödykkeiden, rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden ja koneiden ja kaluston tasearvot vähenivät poistojen ansioista – 96 524 euroa. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 2,4 miljoonaa euroa, ne lisääntyivät 88 tuhatta euroa sijoitusten arvonalentumisten palautusten vuoksi. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 0,9 miljoonaa euroa ja ne lisääntyivät 84 tuhannella eurolla. Rahavaroihin sisältyy lahjoitusrahastojen ja muiden toimeläntöjen varoja 208 432 euroa. Oma pääoma lisääntyi 188 tuhatta euroa.

Taivassalon seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla on lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on korkea ja ra-

hoitusvarallisuutta on kertynyt. Velkaantuneisuus johtuu mittavasta investoinnista seurakuntakeskukseen ja hautausmaan huoltorakennukseen. Seurakunta on myynyt rantatontteja hankkeen rahoittamiseksi. Näitä varoja on sijoitettu 1,5 miljoonaa euroa.

	2023	2022	2021	2020	2019
Omavaraisuusaste (%)	79.53	78.17	77.92	76.26	74.40
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	553.41	303.28	347.22	-75.48	883.80
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	207.35	281.47	218.81	241.37	62.05
Lainakanta (€/jäsen)	1,369.28	1,458.41	1,531.72	1,603.85	1,598.72

Omavaraisuusaste, %, ($= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitosisopimusten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen ($= [(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % ($= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen ($= [\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$)

6 Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous

Taivassalon seurakunnalla ei ole konsernitaseen laatimisvelvollisuutta.

7 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 198 279,03 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tuloksenkäsittelyeräksi; poistoeron vähennykseksi kirjataan 64 050,00 euroa ja tilikauden ylijäämä 262 329,03 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä".

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 1 610 438,66 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.